

☞ Rozprawka

To groźnie brzmiące słowo oznacza po prostu taką formę wypowiedzi, w której zajmujesz stanowisko wobec określonego problemu czy poglądu i próbujesz je uzasadnić odpowiednimi argumentami. Istnieje możliwość stosowania kontrargumentów i pisania wykazującej niemożność udzielenia jednoznacznej odpowiedzi na postawione pytanie, Ty jednak dowiesz się, jak redagować prostą rozprawkę, uzasadniając konkretną opinię.

W poniższych tabelkach ujęto różne możliwe schematy rozprawki.

Wstęp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sformułowanie problemu, odwołanie się do tematu, w przypadku, gdy przytoczony został cytat, do którego musisz się odnieść – własna interpretacja przytoczonych słów; 2. Sformułowanie tezy, czyli stanowiska, zdecydowanej opinii, która zostanie uzasadniona
Rozwinięcie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie sposobu, w jaki będziesz udowadniał (-a) przyjęte stanowisko, na przykład scharakteryzowanie argumentów – wzięte z codziennego życia, z historii, literatury, z wydarzeń najnowszych; 2. Przytoczenie argumentów
Zakończenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sformułowanie wniosków, jakie nasuwają się po przeanalizowaniu zagadnienia; 2. Ocena własnych badań – potwierdzenie lub obalenie tezy
Wstęp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sformułowanie problemu, odwołanie się do tematu, w przypadku, gdy przytoczony został cytat, do którego musisz się odnieść – własna interpretacja przytoczonych słów; 2. Sformułowanie pytania, na które spróbujesz

	odpowiedzieć
Rozwinięcie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie sposobu, w jaki będziesz udowadniał (-a) przyjęte stanowisko, na przykład scharakteryzowanie argumentów – wzięte z codziennego życia, z historii, literatury, z wydarzeń najnowszych; 2. Przytoczenie argumentów
Zakończenie	<ol style="list-style-type: none"> 3. Sformułowanie tezy na podstawie przedstawionych argumentów.

„Nie wszystkim umrę, wiele ze mnie tu zostanie
 Poza grobem. Potomną sławą zawsze młody
 Rość ja dopóty będę, dopóty na schody

Kapitolu z westalką cichą kapłan kroczy.”

westalka – kapłanka Westy, rzymskiej bogini ogniska domowego

Czy istnieją dzieła zapewniające człowiekowi nieśmiertelność? Rozwiń myśl Horacego, odwołując się do przykładów z różnych dziedzin kultury i nauki.

<p>Wstęp</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśniasz, jak rozumiesz temat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak należy rozumieć to pytanie? Sądę, że chodzi o...; • Sformułowane w temacie pracy pytanie dotyczy moim 	<p><i>Sformułowany w temacie pracy problem dotyczy, moim zdaniem, tych dzieł człowieka, które sprawiają, że wciąż pamiętamy i powtarzamy jego imię. Aby odpowiedzieć na zadane pytanie, należy się</i></p>
--	--	--

<p>2. Ponieważ w temacie pojawił się cytat, powinienes krótko zinterpretować.</p> <p>3. Zajmujesz stanowisko, które będziesz uzasadniał w dalszej części pracy, formułujesz opinię.</p> <p>4. Zapowiadasz argumenty</p>	<p>zdaniem...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aby odpowiedzieć na zadane pytanie, należy się zastanowić... • Z zacytowanych słów Horacego wynika, że... • Według Horacego... • Rzymski poeta zauważa, że... • Uważam, że człowiek może zapewnić sobie pamięć u potomnych poprzez... • Zgadzam się z refleksją poeta, ponieważ... • Człowiek może zyskać nieśmiertelność, jeżeli... • Swoją opinię poprę argumentami z różnych dziedzin... 	<p><i>zastanowić, w jaki sposób dorobek przeszłości funkcjonuje w świadomości kolejnych pokoleń.</i></p> <p><i>....Z zacytowanych słów rzymskiego poety wynika, że twórczość potrafi uczynić człowieka nieśmiertelnym. Ktoś, kto pisze, maluje albo na przykład pracuje nad jakimś wynalazkiem, może zapewnić sobie trwałe miejsce w zbiorowej pamięci ludzkości. „Nie wszystek umrze”, bo pozostawi po sobie coś, z czego inni będą przez całe stulecia korzystali.</i></p> <p><i>Uważam, że Horacy ma rację. Istnieją takie dzieła, które zachowują wartość pomimo upływu lat i nie pozwalają swym autorom przepaść w niepamięci.</i></p> <p><i>..Swoją opinię poprę argumentami z różnych dziedzin kultury, nauki i historii.</i></p>
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Aby udowodnić słuszność przyjętego stanowiska odwołam się do przykładów... • Dla poparcia tej tezy podam argumenty... 	
<p>Argumenty Wprowadzając je, pamiętaj o zróżnicowaniu, unikaj powtarzania tych samych struktur.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieła starożytnych twórców – „Iliada” i „Odyseja” Homera, wiersz Horacego, z którego pochodzi cytat; 2. „Baśnie” Andersena albo braci Grimmów; 3. Symfonie Beethovena, „Requiem” albo inne kompozycje Mozarta; 4. Freski w Kaplicy Sykstyńskiej Michała Anioła; 	<ul style="list-style-type: none"> • Należy przywołać... • Po pierwsze...(Unikaj jednak powtarzania struktury „Po pierwsze..., po drugie... itp.) • Kolejny przykład to ... • Trudno zaprzeczyć, że... • Któż nie zna ... • Argumentem popierającym 	<p><i>Jako pierwszy przykład przywołam „Iliadę” i „Odyseję”.</i> <i>Legendarny twórca tych dzieł, niewidomy śpiewak, przeszedł do historii literatury. Od czasu powstania tej opowieści o dzielnych uczestnikach wojny trojańskiej i o wytrwałym Odyseuszu minęły tysiąclecia, a każdy w miarę wykształcony człowiek potrafi powiedzieć, kim był Homer. Należy także pamiętać, że jego dwa utwory stały się inspiracją dla późniejszych autorów eposów heroicznych.</i></p> <p><i>....Jak już napisałem(-am), wielu ludzi zna historię ostatniego roku wojny trojańskiej i wędrówki Odyseusza. Jest jednak taka książka, z którą zetknął się chyba każdy. Któż nie słyszał o „Dziewczynce z zapawkami” albo o „Królowej Śniegu”? Hans</i></p>

<p>5. Odkrycie Mikołaja Kopernika;</p> <p>6. Szczepionka wynaleziona przez Ludwika Pasteura</p>	<p>przyjętą tezę posłuży również twórczość...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Można również odwołać się do... • Nie sposób zaprzeczyć, że... • Nikt nie ma chyba wątpliwości, że... • Przejdę teraz do... • Nasuwa mi się wiele argumentów, dowodów ... Sądzę, że najbardziej przekonujący jest jednak przykład... 	<p><i>Christian Andersen zapewnił sobie nieśmiertelność, tworząc ponadczasowe baśnie. Czytały je dzieci w XIX wieku i sięgają do nich ich pra-, prawnuki. Autor, pochodzący z biednej rodziny, przez całe życie borykający się z różnymi problemami, otrzymał przepustkę do wieczności, ponieważ podarował światu piękno i magię zamkniętą w baśniowych słowach.</i></p> <p><i>Argumentem popierającym przyjętą tezę może posłużyć również dzieła artystów zajmujących się innymi dziedzinami twórczości. V Symfonia Beethovena porusza od stuleci serca słuchaczy zgromadzonych w salach koncertowych lub włączających po prostu radio. Genialny kompozytor pozostawił muzykę, której nie pokona czas.</i></p> <p><i>Odwołując się do innych niż pisanstwo obszarów działalności człowieka, można wspomnieć o malarstwie. Ile pokoleń zwiedziło Kaplicę Sykstyńską, aby móc podziwiać freski wykonane przez Michała Anioła. Dzieło genialnego humanisty przetrwało stulecia i przemawia do nas z ogromną siłą.</i></p> <p><i>Nasuwa się także wiele przykładów dotyczących nauki. Sądzę, że nie sposób zapomnieć o odkryciu dokonanym przez Mikołaja Kopernika. Ktoś, kto „wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”, zapewnił sobie trwałe miejsce w ludzkiej pamięci. Wszyscy ci, którzy marzą o lotach w kosmos, którzy udoskonalają technologie maszyn umożliwiających</i></p>
---	--	--

		<p><i>międzygalaktyczne podróże, nawiązują w pewien sposób do pracy genialnego polskiego astronoma.</i></p> <p><i>Każdy, kto poświęcił swe życie badaniom, które przysłużyły się ludzkości, skutecznie broni swego imienia przed zapomnieniem. Czasem zdarza się, że to właśnie w przyszłości zostają docenione osiągnięcia artysty czy naukowca. Ignorowani za życia, poniżani, czasem nawet prześladowani, stają się dla przyszłych pokoleń</i></p>
<p>Wnioski Podsumowujesz swoją dotychczasową pracę, na podstawie zebranych danych formułujesz ostateczną opinię. Pamiętaj, że nie powinna być ona powtórzeniem tezy, odwołaj się do argumentów, do swoich przemyśleń zrodzonych w trakcie pisania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na podstawie powyższych argumentów można stwierdzić; • Analizując przywołane, zastosowane argumenty należy zauważyć, potwierdzić... • Podane, przywołane, przytoczone przykłady świadczą dobitnie o słuszności przyjętego założenia ... • Przyjrzyjmy się zgromadzonej argumentacji. Wystarczy ona zapewne, aby... 	<p><i>Analizując przedstawione wyżej argumenty, należy stwierdzić, że człowiek zapewnia sobie trwałe miejsce w pamięci ludzkiej dzięki tym swoim dziełom, które realizował z pasją i miłością. Literatura, która porusza ponadczasowe problemy i prezentuje uniwersalne wartości, obrazy przemawiające do odbiorcy siłą wyobraźni i umitowania człowieka, odkrycia i wynalazki umożliwiające ludzkości rozwój i dające jej poczucie bezpieczeństwa – zapewniają swym twórcom nieśmiertelność, realizującą się poprzez podziw i szacunek kolejnych pokoleń.</i></p>
<p>Zakończenie To moment na osobiste refleksje, na oryginalne pytanie zachęcające do</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moim zdaniem... • Nasuwa się jednak refleksja... • Czy zawsze zdarza się tak, że... 	<p><i>.... Czy zawsze jednak zdarza się tak, że dzieło nieśmiertelne jest zarazem dziełem dobrym, zasługującym na wdzięczność potomnych? Ludzkość pamięta przecież o „Mein Kampf” Hitlera, podziwia</i></p>

<p>dyskusji. Zadbaj o przemyślana i ciekawą pointę.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Na zakończenie musze podzielić się jednak pewnymi wątpliwościami...	<p><i>egipskie piramidy stanowiące owoc ciężkiej, często prowadzącej do śmierci, pracy tysięcy ludzi. Czy można porównać Hitlera z wynalazcą szczepionki przeciwko gruźlicy? Obaj zostali opisani w encyklopedii, ale tylko o jednym z nich ludzkość chce pamiętać, o drugim pamiętać musi, dla przestrogi i z szacunku wobec milionów ofiar.</i></p>
---	---	---